

3. Основи метрології : Лабораторний практикум. Уклад. : А. П. Меньшиков, М. П. Дивнич. К. : НАУ, 2011. 48 с URL: <https://er.nau.edu.ua/bitstream/NAU/29930/1/%D0%9B%D0%B0%D0%B1%D0%BE%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%BE%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%BA%D1%83%D0%BC%20%D0%9E%D1%81%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8%20%D0%BC%D0%B5%D1%82%D1%80%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%97%20.pdf> (дата звернення 29.05.2023 р.).

4. Кононенко С.О. Методичні рекомендації до лабораторних робіт з курсу «Промислова електроніка». Навчальний посібник для студентів пед. навчальних закладів. Кропивницький: ФОП Піскова М.А., 2021. 24с.

5. Кононенко С. О., Кононенко Л. В. Методика проведення метрологічних досліджень при вивченні студентами ЗВО фахових дисциплін. *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки*. Кропивницький, 2022. Вип. 208. 143-147. <https://doi.org/10.36550/2415-7988-2023-1-208-143-147>

REFERENCES

1. Mahistr: 175 «Informatsiino-vymiriuvalni tekhnolohii» [Master's degree: 175 "Information and measurement technologies"]. Available at: <https://vstup.ztu.edu.ua/magistr/152-metrologiya-ta-informatsijno-vymiryuvalna-tehnika/> (accessed on 29.05.2023). [in Ukrainian]

2. Olynyk, O.Y., Bun, V.P., Nozhenko, K.D. (2017). *Metrologiia: Metodychni vказivky do vykonannia laboratornykh robіt: navch. posib. dlia stud. spetsialnosti 151 «Avtomatyzatsiia ta kompiuterno-intehrovani tekhnolohii», spetsializatsiia «Avtomatyzovane upravlinnia tekhnolohichnymu protsesamy», «Kompiuternointehrovani tekhnolohichni protsesy i vyrobnytstva»* [Metrology: Methodical instructions for performing laboratory work: a textbook for students majoring in 151 "Automation and computer-integrated technologies", specialization "Automated control of technological processes", "Computer-integrated technological processes and production"] Kyiv: Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute Available at: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/23343/1/LP_Metrologia_2.pdf (accessed on 29.05.2023). [in Ukrainian]

3. Menshykov, A. P., Dyvnych, M. P. (2011). *Osnovy metrologii : Laboratornyi praktykum* [Fundamentals of metrology: Laboratory workshop] Kyiv. Available at: <https://er.nau.edu.ua/bitstream/NAU/29930/1/%D0%9B%D0%B0%D0%B1%D0%BE%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%BE%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%BA%D1%83%D0%BC%20%D0%9E%D1%81%D0%BD%D0%BE>

[D0%B2%D0%B8%20%D0%BC%D0%B5%D1%82%D1%80%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%97%20.pdf](https://er.nau.edu.ua/bitstream/NAU/29930/1/%D0%9B%D0%B0%D0%B1%D0%BE%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%BE%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%BA%D1%83%D0%BC%20%D0%9E%D1%81%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8%20%D0%BC%D0%B5%D1%82%D1%80%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%97%20.pdf) (accessed on 29.05.2023). [in Ukrainian]

4. Kononenko, S.O. (2021). *Metodychni rekomendatsii do laboratornykh robіt z kursu «Promyslova elektronika»* [Methodical recommendations for laboratory work in the course "Industrial Electronics"]. *Navchalnyi posibnyk dlia studentiv ped. navchalnykh zakladiv* [Study guide for students of pedagogical educational institutions]. Kropyvnytskyi: FOP Piskova M.A. [in Ukrainian]

5. Kononenko, S. O., & Kononenko, L. V. (2022). *Metodyka provedennia metrolohichnykh doslidzhen pry vyvchenni studentamy ZVO fakhovykh dystsyplin*. [Methods of metrological research in the study of professional disciplines by students of higher education institutions]. *Akademycheskye zametky. Seryia: Pedahohycheskye nauky* [Academic Notes. Series: Pedagogical Sciences], (208), 143-147. Available at: <https://doi.org/10.36550/2415-7988-2023-1-208-143-147> [in Ukrainian]

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

КОНОНЕНКО Сергій Олексійович – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри технологічної та професійної освіти Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка.

Наукові інтереси: теорія та методика навчання (фізика та технології).

КОНОНЕНКО Леся Віталіївна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки та фінансів Херсонського державного аграрно-економічного університету.

Наукові інтереси: проблеми методики навчання у вищій школі.

INFORMATION ABOUT THE AUTHORS

KONONENKO Serhiy Oleksiyovych – Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Technological and Professional Education of the Volodymyr Vynnychenko Central Ukrainian State University.

Scientific interests: theory and methods of teaching (physics and technology).

KONONENKO Lesia Vitaliivna – Candidate of Economic Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Economics and Finance, Kherson State Agrarian and Economic University

Scientific interests: problems of teaching methods in higher schoolsand.

Стаття надійшла до редакції 18.08.2023 р.

УДК 37.011.3-051:005.336.2

DOI: 10.36550/2415-7988-2022-1-209-358-362

ПОТАПЧУК Тетяна Володимирівна –

доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри теорії

та методики дошкільної і спеціальної освіти

Прикарпатського національного університету

імені Василя Стефаника

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1680-6976>

e-mail: tatvolod@ukr.net

МИРОШНІЧЕНКО Валентина Іванівна –

доктор педагогічних наук, професор, начальник кафедри психології, педагогіки та соціально-економічних дисциплін Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3931-0888>
e-mail: mvi_2016@ukr.net

ПЕДАГОГІЧНЕ СТИМУЛЮВАННЯ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ХІМІЇ У ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ У ЗВО

У статті розглядається важливий аспект педагогічної діяльності – педагогічне стимулювання. Зазначено, що педагогічне стимулювання є ключовим елементом освітнього процесу і має на меті активізувати навчання та розвиток студентів.

Зазначено, що педагогічне стимулювання – це процес спонукання, мотивування і підтримки активності та навчальної діяльності учнів з метою досягнення ними позитивних навчальних результатів і розвитку їхньої особистості. Цей процес включає в себе використання різних стимулів, які можуть бути як зовнішніми (наприклад, похвала, нагорода, оцінка), так і внутрішніми (наприклад, пізнавальний інтерес, задоволення від самого процесу навчання).

З'ясовано, що педагогічне стимулювання має на меті створити такі умови, за яких учні бажать вчитися, виявляють ініціативу та активно залучаються до навчального процесу.

Подано основні методи педагогічного стимулювання, які викладачі можуть використовувати для стимулювання навчальної діяльності студентів, включаючи похвалу, нагороди, цікаві методи викладання, заохочення, позитивне підкріплення, цікаві методи викладання, сприяння самостійності студентів тощо і багато інших. При цьому, важливо враховувати індивідуальні особливості кожного студента при використанні педагогічних стимулів, оскільки те що мотивує одного студента, може не спрацювати на іншого. Педагогічне стимулювання є важливою складовою процесу навчання і виховання і сприяє підвищенню якості освіти.

Також у статті зосереджено увагу на важливості розуміння особливостей педагогічного стимулювання в освітньому процесі. Наголошено на тому, що ефективно педагогічне стимулювання передбачає аналіз та розгляд специфічних аспектів стимулу. Вказано на необхідності враховувати емоційний аспект стимулів та їх вплив на мотивацію студентів. Крім того, наголошується на важливості взаємодії стимулів з іншими педагогічними засобами для досягнення педагогічної мети.

Ключові слова: педагогічне стимулювання, майбутні учителі хімії, процес підготовки у закладі вищої освіти.

POTARCHUK Tetyana Volodymyrivna –

Doctor of Pedagogical Sciences, Professor,
Professor of the Department of Theory and
Methodology of Preschool and Special Education
of Vasyl Stefanyk Prykarpattia National University
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1680-6976>
e-mail: tatvolod@ukr.net

MIROSHNICHENKO Valentina Ivanivna –

Doctor of Pedagogical Sciences, Professor,
Head of the Department of Psychology,
Pedagogy and socio-economic disciplines National Academy
of State Border Service of Ukraine named after Bohdan Khmelnytsky
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3931-0888>
e-mail: mvi_2016@ukr.net

PEDAGOGICAL STIMULATION OF FUTURE CHEMISTRY TEACHERS IN THE PROCESS OF TRAINING AT HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

The article considers an important aspect of pedagogical activity – pedagogical stimulation. It is noted that pedagogical stimulation is a key element of the educational process and aims to activate the learning and development of students.

It is noted that pedagogical stimulation is a process of encouraging, motivating and supporting the activity and educational activities of students with the aim of achieving positive educational results and developing their personality. This process includes the use of various incentives, which can be both external (for example, praise, reward, evaluation) and internal (for example, cognitive interest, satisfaction from the learning process itself).

It was found that pedagogical stimulation aims to create such conditions under which students want to learn, show initiative and are actively involved in the educational process.

Basic methods of pedagogical stimulation that teachers can use to stimulate students' learning are presented, including praise, rewards, interesting teaching methods, encouragement, positive reinforcement, interesting teaching methods, promoting student independence, etc. and many others. At the same time, it is important to take into account the individual characteristics of each student when using pedagogical incentives, because what motivates one student may not work for another. Pedagogical stimulation is an important component of the learning and upbringing process and contributes to improving the quality of education.

The article also focuses on the importance of understanding the peculiarities of pedagogical stimulation in the educational process. It is emphasized that effective pedagogical stimulation involves the analysis and consideration of specific aspects of the stimulus. The need to take into account the emotional aspect of incentives and their impact on students' motivation is indicated. In addition, the importance of the interaction of stimuli with other pedagogical means to achieve the pedagogical goal is emphasized.

Key words: pedagogical stimulation, future chemistry teachers, training process in a higher education institution.

Постановка та обґрунтування актуальності проблеми. Перед сучасною системою освіти в Україні, яка стикається з численними суспільними та глобальними викликами, стоять надзвичайно важливі завдання. Важливо готувати молоде покоління до життя в умовах постійних змін і трансформацій, навчати їх критичному мисленню, встановленню цілей та досягненню їх. Також необхідно формувати навички інноваційної діяльності, оскільки сучасний світ швидко розвивається завдяки технологічним змінам.

Крім того, ми повинні готувати наших студентів конкурентоспроможними в умовах ринкової економіки, спонукати їх до постійного самовдосконалення та особистого розвитку. Важливо також навчати їх будувати свою особисту та професійну кар'єру, розвивати навички спілкування в різноманітних культурних середовищах та працювати в команді.

Звісно, ключову роль у досягненні цих завдань відіграють викладачі ЗВО. Вони повинні мати високий рівень професійної компетентності та професіоналізму. Сучасне суспільство знань вимагає від педагогів нового підходу, нового статусу та соціальної місії. Викладачі повинні бути компетентними, кваліфікованими фахівцями, які вміють організувати навчальний процес, спрямований на розвиток кожного студента. Вони повинні вміти співпрацювати зі своїми вихованцями та створювати атмосферу «педагогіки партнерства», де студенти (майбутні вчителі) можуть розкривати свої здібності та таланти. Такий викладач може «допомогти кожному студенту» розкрити свій потенціал та досягти власних можливостей» [10, с. 16].

Аналіз останніх досліджень та публікацій. У психолого-педагогічній науці виділяють основні підходи до вивчення педагогічного стимулювання навчально-пізнавальної активності студентів: *теоретичний*, що включає в себе роботи вчених, які розглядають поняття «стимул» та «стимулювання», аналізують різновиди стимулів і обґрунтовують умови та етапи ефективного проведення цього процесу. Вчені, такі як Н. Буринська, І. Єнгалічева, Л. Ткачук та інші, вивчали можливості стимулювання навчального процесу, включаючи проблемне навчання, взаємозв'язок моральних і матеріальних стимулів, а також розвиток пізнавальних інтересів учнів.

Історико-педагогічний, в якому розглядається проблема стимулювання навчально-пізнавальної активності на різних етапах історії педагогіки (О. Грива, С. Золотухіна, З. Палюх та інші).

Практичні, експериментальні дослідження, які ставлять за мету вивчення окремих аспектів стимулювання та аналізують різні стимули. У таких роботах, проведених М. Бойко, З. Голованевська,

С. Огірок та іншими науковцями, вивчаються конкретні аспекти стимулювання.

Проте, слід зазначити, що наразі відсутні дослідження, які б розглядали проблему стимулювання майбутнього вчителя.

Мета статті – теоретично обґрунтувати сутність педагогічного стимулювання майбутніх учителів хімії у процесі підготовки у ЗВО.

Виклад основного матеріалу дослідження. Ефективне вирішення завдань навчання та виховання молодого покоління надбане за удосконаленням підготовки педагогів, їхньої професійної майстерності, знань і культури. Вчителі повинні бути видатними особистостями, які мають глибокі та різноманітні знання, загальнолюдські цінності та високу культуру.

Сучасна підготовка вчителя хімії в закладах вищої освіти представляє собою складну систему навчання, що базується на взаємодії різних видів студентської діяльності, поєднанні теоретичних і практичних знань та навичок. Удосконалення професійно-педагогічної підготовки студентів є актуальним завданням для методики викладання хімії у школі, і вимоги до такої підготовки студентів, зокрема хіміків, є суттєвими [1].

Сучасний вчитель хімії повинен мати глибоке розуміння ролі навчальних закладів у суспільстві, розуміти ключові проблеми у сфері освіти, що впливають на конкретну сферу діяльності вчителя. Він також повинен мати знання про основні законодавчі акти, що регулюють освіту, а також про права та обов'язки всіх учасників навчального процесу, включаючи вчителів, керівників навчальних закладів, учнів і їхніх батьків.

Вчителю хімії потрібно розуміти концептуальні основи предмета «Хімія», його місце в загальній системі знань у шкільному плануванні, і мати достатні знання з цього предмету для аналітичної оцінки, вибору і реалізації освітніх програм, що відповідають рівню підготовленості учнів, їхнім потребам і суспільним вимогам [2].

Усе це підкреслює важливість ролі вчителя у формуванні майбутнього покоління, яке зможе успішно функціонувати в сучасному світі з його складними викликами та можливостями.

Вчителю хімії важливо мати глибоке розуміння процесів навчання та їх психологічні основи, овоїти методику викладання хімії, яка включає в себе розуміння змісту та структури шкільних навчальних програм та підручників. Також важливо знати вимоги, які встановлені державним освітнім стандартом щодо рівня підготовки учнів з хімії. Вчителю слід володіти методами організації та проведення педагогічних досліджень, а також навичками аналізу та оформлення їх результатів для подальшого вдосконалення своєї педагогічної майстерності.

Окрім того, важливо акцентувати увагу студентів на вивченні сучасних педагогічних технологій навчання. Студенти повинні навчитися застосовувати методи формування навичок самостійної роботи учнів, розвивати їх творчі здібності та логічне мислення. Також важливо вчити студентів широко використовувати хімічний експеримент як основний інструмент вивчення хімії [6].

Вчителю хімії слід володіти навичками проектування, конструювання, організації та аналізу своєї педагогічної діяльності. Важливо планувати уроки відповідно до навчального плану, послідовно викладати матеріал і приділяти увагу міжпредметним та внутрішньопредметним зв'язкам, особливо з іншими предметами природничого циклу, такими як фізика, біологія і географія [5].

Також важливо мати навички розробки та використання різних форм навчання, визначити найбільш ефективні методи для вивчення певних тем і розділів програми, і адаптувати їх до різних рівнів підготовки учнів. Значущим є вміння використовувати різні навчальні матеріали для створення ефективної навчальної технології та використовувати наукову та методичну літературу для побудови свого викладу програмного матеріалу. Також вчителю слід вміти організувати роботу учнів у класі та правильно оцінювати їхні досягнення.

Як відомо, ефективність навчання значною мірою залежить від того, чи спонукають студентів зовнішні фактори, чи внутрішні мотиви. Один з основних внутрішніх мотивів освітньої діяльності - це пізнавальний інтерес. Коли цей інтерес задовольняється, студенти проявляють більшу активність та мотивацію для засвоєння знань і вмінь [3].

З іншого боку, існують зовнішні фактори, які можуть стимулювати навчальну активність студентів. Це можуть бути нетрадиційні методи навчання, складний і цікавий навчальний матеріал, можливість самостійності у навчанні, використання комп'ютерних технологій, пізнавальні ігри, дискусії, аналіз проблемних ситуацій, створення ситуацій успіху та обов'язку, а також міжособистісне спілкування у студентському колективі.

З цього приводу, робота викладача включає в себе спеціальні зусилля, спрямовані на стимулювання студентів до активної навчально-пізнавальної діяльності.

У педагогіці розглядаються різні методи стимулювання навчальної активності студентів, включаючи такі:

- Метод навчальної дискусії.
- Метод забезпечення успіху у навчанні.
- Метод пізнавальних ігор.
- Метод створення інтересу під час викладання навчального матеріалу.
- Метод створення ситуації новизни навчального матеріалу.
- Метод опори на життєвий досвід студентів.
- Методи стимулювання обов'язку і відповідальності у навчанні [1].

З нашої точки зору, для підготовки майбутнього вчителя хімії в сучасних умовах важливо застосовувати методи стимулювання, які є ефективними в сучасних освітніх умовах.

З розвитком продуктивних сил суспільства, з'явилися різні підходи до розробки теорій мотивації, включаючи змістовні та процесуальні підходи.

За дослідженнями вчених, найбільш ефективне педагогічне стимулювання включає в себе поєднання декількох компонентів, таких як навіювання, переконування, пояснення та створення сприятливих умов. Згідно з його поглядами, ці елементи мають взаємодіяти так, що внутрішні мотиваційні чинники поступаються впливу зовнішніх стимулів все менше [5, с. 86].

Під час керівництва процесом педагогічного стимулювання важливо враховувати особливості самого стимулу, визначаючи його цільовий вплив на потреби та мотиваційну сферу студентів. Також слід розраховувати на те, що стимул спрямований на отримання певної реакції, яка в подальшому перейде в конкретні дії. Стимул завжди має включати в себе компонент, який може викликати в учнів емоційний стан, що відповідає педагогічній меті. Важливо, щоб стимул був взаємодією з іншими педагогічними засобами та створював сприятливу ситуацію для стимулюючого впливу [3, с. 51].

Висновки та перспективи подальших наукових розвідок напряму. Отже, згідно з накопиченими науковими та практичними даними, можна зробити висновок, що педагогічне стимулювання є свідомим та цілеспрямованим використанням вчителем доступних у суспільстві матеріальних і моральних, зовнішніх і внутрішніх стимулів з метою сприяння всебічному розвитку особистості учня. Це включає в себе відбір відповідних стимулів, їх адаптацію та використання в освітньому процесі відповідно до особливостей учнів за їхнім віком та рівнем вихованості.

Стимулювання навчальної діяльності студентів є ключовим аспектом професійної компетентності викладача. Отже, розглядаючи професійну компетентність, слід враховувати готовність та здатність педагога до педагогічного стимулювання навчально-пізнавальної діяльності студентів. Ця готовність базується на професійних знаннях, уміннях і навичках викладача, його внутрішніх мотиваціях та особистісних рисах, які дозволяють йому ефективно застосовувати стимулюючі методи для підтримки пізнавального інтересу студентів.

Перспективи подальших досліджень можуть включати вивчення питань професійної підготовки майбутніх учителів хімії щодо педагогічного стимулювання навчальної діяльності студентів. Дослідження може спрямовуватися на розробку та впровадження ефективних методів навчання та навчання вчителів, які сприяють підвищенню їхньої здатності стимулювати навчальну активність учнів.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Актуальні питання підготовки майбутнього вчителя хімії: теорія і практика: збірник наукових праць. Випуск 2. Вінниця : ТОВ «Нілан-ЛТД», 2016. 154 с.

2. Буринська Н. М., Величко Л. П., Л. А. Липова та ін.; Методика викладання шкільного курсу хімії. За ред. Н. М. Буринської. К. : Освіта, 1991. 350 с.

3. Єнгалічева І. В. Стимулювання майбутніх учителів початкових класів до педагогічної діяльності в умовах навчання у ВНЗ. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Серія: Педагогіка, соціальна робота. 2013. Вип. 27. С. 50–52.

4. Концепція Нової української школи. URL: <https://osvita.ua/doc/files/news/520/52062/new-school.pdf>

5. Ткачук Л., Ткачук М. Педагогічне стимулювання у структурі професійної компетентності сучасного вчителя. *Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету*. 2020. №4. С. 61-66.

6. Шнян Н. І. Шкільний курс хімії та методика його викладання : навчальний посібник. Полтава : ЮЦ ПДПУ, 2007. 248 с.

REFERENCE

1. Aktualni pytannia pidhotovky maibutnoho vchytelia khimii: teoriia i praktyka (2016). [Topical issues of training a future chemistry teacher: theory and practice]: zbirnyk naukovykh prats. Vypusk 2. Vinnytsia : TOV «Nilan-LTD». 154 s. [in Ukrainian]

2. Burynska, N. M., Velychko, L. P., L. A. Lypova, ta in.; Za red. N. M. Burynskoï (1991). Metodyka vykladannia shkilnoho kursu khimii [Methods of teaching the school chemistry course]. K. : Osvita. 350 s. [in Ukrainian]

3. Yenhalycheva, I. V. (2013). Stymuliuвання maibutnykh uchyteliv pochatkovykh klasiv do pedahohichnoi diialnosti v umovakh navchannia u VNZ [Stimulation of future primary school teachers for pedagogical activities in the conditions of study at universities]. Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu. Seria: Pedahohika, sotsialna robota. Vyp. 27. S. 50–52. [in Ukrainian]

4. Kontseptsiia Novoi ukrainskoi shkoly [Concept of the New Ukrainian School]. URL: <https://osvita.ua/doc/files/news/520/52062/new-school.pdf> [in Ukrainian]

5. Tkachuk, L., Tkachuk, M. (2020). Pedahohichne stymuliuвання u strukturi profesiinoï kompetentnosti suchasnoho vchytelia [Pedagogical stimulation in the structure

of professional competence of a modern teacher]. Zbirnyk naukovykh prats Umanskooho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu. №4. S. 61-66. [in Ukrainian]

6. Shyian, N. I. (2007). Shkilnyi kurs khimii ta metodyka yoho vykladannia [School chemistry course and its teaching method: study guide]: navchalnyi posibnyk. Poltava : IOTs PDPU. 248 s. [in Ukrainian]

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

ПОТАПЧУК Тетяна Володимирівна – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Наукові інтереси: професійна підготовка майбутніх педагогів, освітній процес у закладах вищої освіти.

МІРОШНІЧЕНКО Валентина Іванівна – доктор педагогічних наук, професор, начальник кафедри психології, педагогіки та соціально-економічних дисциплін Національна академія Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького.

Наукові інтереси: професійна підготовка майбутніх педагогів, освітній процес у закладах вищої освіти.

INFORMATION ABOUT THE AUTHORS

POTAPCHUK Tetyana Volodymyrivna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Professor of the Department of Theory and Methodology of Preschool and Special Education of Vasyl Stefanyk Prykarpattia National University.

Scientific interests: professional training of future teachers, educational process in institutions of higher education.

MIROSHNICHENKO Valentina Ivanivna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Head of the Department of Psychology, Pedagogy and socio-economic disciplines National Academy of State Border Service of Ukraine named after Bohdan Khmelnytsky.

Scientific interests: professional training of future teachers, educational process in institutions of higher education.

Стаття надійшла до редакції 18.08.2023 р.

УДК: 371.34

DOI: 10.36550/2415-7988-2022-1-209-362-368

СКИБА Надія Михайлівна –

асистент кафедри іноземних мов для природничих факультетів Львівського національного університету імені Івана Франка

ORCID: <https://orcid.org/0009-0006-1431-9401>

e-mail: skybba@ukr.net

ПРОЄКТНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ СОЦІОЛІНГВІСТИЧНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ У СФЕРІ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Зростаюча важливість міжнародних зв'язків і культурного розмаїття ставлять перед майбутніми фахівцями вимогу володіння не лише мовними, а й соціокультурними знаннями та навичками. Тому постає потреба в пошуку нових підходів, зокрема використання проєктних технологій, які можуть сприяти більш ефективному формуванню соціолінгвістичної компетентності.

Стаття присвячена дослідженню процесу формування соціолінгвістичної компетентності майбутніх фахівців сфери міжкультурної комунікації з використанням проєктних технологій. Ми акцентуємо увагу на значущості соціолінгвістичної компетентності для успішної взаємодії та розуміння у міжкультурному середовищі.

В статті аналізуються основні аспекти проєктних технологій, які можуть використовуватися для розвитку соціолінгвістичної компетентності студентів. Розглядаються приклади успішного впровадження проєктних методів, таких як групові проєкти, рольові ігри та інтерактивні вправи, які дозволяють студентам вдосконалювати свої соціолінгвістичні навички. В статті також звертається увага на використання сучасних інформаційних технологій, таких як віртуальні класи, веб-конференції та онлайн-матеріали, як ефективний спосіб розширення меж міжкультурної комунікації. Робота містить рекомендації щодо використання проєктних технологій в навчальному